

PROIECT DIDACTIC

Data: 20 februarie 2017

Școala Gimnazială Turcoaia

Aria Curriculară: Limbă și Comunicare

Clasa: a V-a A

Obiectul: Limba și literatura română

Subiectul: „Bunica” de Barbu Ștefănescu Delavrancea

Tipul lecției: mixtă

Unitatea de învățare: Schița

Profesor propunător: Ion Mariana

Competențe generale:

- a. Receptarea mesajului oral în diferite situații de comunicare;
- b. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situații de comunicare dialogată și monologată;
- c. Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse;
- d. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse.

Competențe specifice:

- 1.2 identificarea secvențelor de dialog, de narațiune și de descriere dintr-un mesaj oral, în scopul înțelegerii modului de structurare a acestora;
- 2.2 selectarea elementelor de lexic adecvate situațiilor de comunicare;
- 3.1 identificarea ideilor principale după citirea globală a unui text;
- 3.3 recunoașterea modurilor de expunere utilizate într-un text narativ;
- 4.4 redactarea unor texte imaginative și reflexive în scopuri și în contexte variate.

Obiective operaționale:

- O1 – să identifice caracteristicile narațiunii;
- O2 – să identifice modurile de expunere literară;
- O3 - să identifice ideile principale;
- O4 – să identifice figurile de stil;
- O5 – să transforme vorbirea directă în vorbire indirectă

STRATEGII DIDACTICE

Forme de organizare :

a. **a conținuturilor:** integratoare

b. **a activității:** frontală, individuală, în grupuri mici

Tipuri de interacțiuni: profesor-elev, elev-profesor, elev-elev;

Evaluare: orală și scrisă, în grup, interevaluarea în cadrul grupului, autoevaluarea;

Resurse:

a. **pedagogice** (metode și procedee): conversația euristică, explicația, lectura expresivă și explicativă, sistematizarea, exercițiul oral și scris, conversația ghidată, activitatea pe grupe, învățarea prin descoperire, harta textului;

b. **materiale:** fișe, textul literar, fișe de lucru pe grupe, coșuleț cu buline și frunze, copacul înțelegerii și al toleranței;

c. **bibliografice:** * **lingvistice:** - **Limba și literatura română**, manual clasa a V-a, ed. „ALL Educațional”, autori Anca Șerban, Sergiu Șerban, București,

- **Bunicul și bunica** de B. Ș. Delavrancea, ed. Ion Creangă, București, 1983;

- **Limba română**, clasa a V-a, caietul elevului,

Literatură și Compunere, Ed. „All Educațional”, Victoria Pădureanu, Matei Cerchez, Flori Lupu;

* **metodice:** - Constantin Parfene, **Metodica studierii limbii și literaturii române în școală**, Ed. Polirom, Iași,

- Carmen Guguș, **Ora de limba română**, Ed. Europolis, Constanța, 2006;

- Vistian Goia, **Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu**, Ed. Dacia Educațional, 2008;

- **Ghidul profesorului, Limba română**, clasa a V-a, Editura „ALL Educațional”, Victoria Pădureanu, Matei Cerchez, Flori Lupu;

- **Modulul pentru dezvoltare profesională a personalului didactic, MEDC, proiectul pentru Învățământul Rural;**

- **Programa școlară de limba și literatura română pentru clasele V-VIII;**

* **temporale:** 50 de minute

STRATEGIA DIDACTICĂ

Nr. crt.	Secvențele instruirii	Elemente de conținut		OB.	Strategii didactice			Evaluare
		Activitatea profesorului și a elevului			Resurse pedagogice (metode și procedee)	Resurse materiale și bibliografice	Forme de organizare	
1.	Moment organizatoric	*Voi avea grijă ca elevii să-și pregătească materialele necesare orei de limba română și voi nota absenții. *Voi asigura liniștea și disciplina clasei pentru o bună desfășurare a activității didactice						
2.	Verificarea temei	*Se va realiza prin controlul caietelor de teme. Voi verifica, în mod frontal, felul în care elevii au alcătuit tema dată ora trecută. *Elevii au avut ca temă o compunere cu titlul „ Cu bunica în lumea poveștilor ”			Conversația	Caietul de teme	Frontal Individual	Aprecieri verbale
3.	Actualizarea cunoștințelor și impresii legate de lectură	*Se dă spre rezolvare următorul exercițiu: Scriitorul folosește îmbinarea de cuvinte „ <i>glasul ei dulce</i> ”. Ce valoare are adjectivul <i>dulce</i> ? Găsește și scrie alte construcții, în care adjectivul <i>dulce</i> să aibă doar valoare morfologică .			Conversația Spargerea gheței	<i>Bunica Bunicul</i> de B.Ș. Delavrancea	Frontal Individual	Aprecieri verbale

Exercițiul

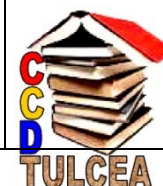
4.	Captarea atenției	<p>*Profesorul supune atenției următorul exercițiu: Scrie câte un adjectiv, pentru a alcătui substantivul <i>bunica</i>, ca în exemplul dat: (anexa 1)</p> <p>B –blajină,.....</p> <p>U-</p> <p>N -</p> <p>I -</p> <p>C -</p> <p>A -</p>		Conversația Exercițiul	Fișa de lucru	Individual	Aprecieri verbale
5.	Anunțarea subiectului și a obiectivelor lecției	<p>*Voi anunța elevii că astăzi vom continua studiul narațiunii „Bunica” de B. Ș. Delavrancea</p> <p>*Scriu pe tablă titlul lecției, atenționez elevii asupra corectitudinii scrisului „Delavrancea”</p> <p>*Comunicarea obiectivelor se va realiza într-o manieră accesibilă elevilor, trebuind ca, până la sfârșitul orei, să: O1, O2, ...</p>		Explicația Conversația euristică	Caiete Tabla	Frontal Individual	
6.	Dirijarea învățării și dobândirea de noi cunoștințe	<p>*Voi cere elevilor să lectureze câteva paragrafe, având în vedere că lectura model a operei a fost făcută în timpul orei precedente, când s-au discutat și problemele de lexic, ortografie și punctuație, care au avut suport setul de exerciții din manual.</p> <p>*După crearea atmosferei proprii unei lecții de lectură literară, se va trece la identificarea trăsăturii acestui text</p>		Lectura selectivă, expresivă Conversația euristică	Textul suport	Frontal	

	<p>narativ. *Prin discuții frontale elevii vor fi dirijați spre a descoperi că „<i>Bunica</i>” de B. Ș. Delavrancea este:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o operă redactată în proză - are un titlu propriu: „<i>Bunica</i>” - este un fragment din opera integrală - este o operă cultă deoarece are un autor cunoscut - după modul de expunere literară predominant este o operă narativă - autorul se manifestă sub forma naratorului - autorul își transmite sentimentele în mod indirect prin intermediul acțiunii și al personajelor - sunt prezenți indicii de spațiu și timp, deci acțiunea este bine delimitată în timp și spațiu - prezintă un număr mic de personaje: bunica și nepoțelul - autorul îmbină armonios toate modurile de expunere literară - naratorul relatează la pers I, narațiunea fiind o narațiune subiectivă, dovadă fiind vb. la această persoană: „<i>văz</i>”, „<i>nu ghiceam</i>”, „<i>sărutam</i>” - acțiunea poate fi relatată pe etapele narațiunii <p>*Aceste mărci ale textului vor fi scrise</p>	<p>O1</p>	<p>Conversația</p> <p>Explicația</p> <p>Învățarea prin descoperire</p> <p>Lucrul cu manualul</p> <p>Harta textului</p>	<p>Caietele de clasă</p> <p>Manualul</p> <p>Oglinda tablei</p>	<p>Frontal</p>	<p>Observarea sistematică</p> <p>Analiza răspunsurilor elevilor</p> <p>Aprecierea răspunsurilor elevilor</p>
--	---	-----------	--	--	----------------	--

		<p>pe tablă și în caiete numai după ce vor fi descoperite de elevi.</p> <p>*Elevii vor fi conduși spre a înțelege că prin răspunsurile la aceste întrebări nu au făcut altceva decât să demonstreze că „<i>Bunica</i>” este o narațiune.</p> <p>*Li se cere elevilor să formuleze o concluzie asupra textului privind substanța emoțională a acestuia</p> <p>*Profesorul vine cu observația și precizează că opera literară „<i>Bunica</i>”, în ciuda titlului expozitiv, nu este doar o narațiune ci și un portret în proză creionat de amintirea maturului. <i>Bunica</i> apare în mintea copilului ca un personaj de basm.</p>					
7.	Realizarea feedbackului și evaluarea performanțelor	<p>*Elevii se vor grupa în 4 grupe în funcție de culoarea bulinei extrase din coșuleț, primind fiecare câte o sarcină:</p> <p>Grupa 1: Identifică modurile de expunere literară, dă exemplu pentru fiecare (anexa 2)</p> <p>Grupa 2: Așază în ordine următoarele întâmplări din narațiune (ideile principale)</p> <p>Grupa 3: Identifică figurile de stil: epitete, comparații, enumerații, repetiții</p> <p>Grupa 4: Transformă dialogurile în narațiune</p>	O2 O3 O4 O5	Explicația	Coșuleț cu buline colorate Lucrul cu manualul fișe	Activitate pe grupe	Interevaluarea în cadrul grupului

		*Solicit un raportor de la fiecare grupă pentru a prezenta ceea ce au realizat.				Turul galeriei	Produsele activității Autoevaluarea
8.	Asigurarea retenției și a transferului	*Se verifică măsura în care obiectivele propuse au fost atinse. *Se dă spre rezolvare următorul exercițiu: <i>construiește un dialog, de 6-8 replici, cu personajul nepotul din textul lui B. Ș Delavrancea, pe tema iubirii dintre el și bunica sa.</i> Utilizează semnele de punctuație corespunzătoare dialogului.		Exercițiul scris		Individual	Aprecieri verbale
9.	Temă pentru acasă Încheierea activității	*Indic tema pentru acasă: dezvoltăți într-o compunere răspunsul buniciei: „ Casa omului fără copii e casă pustie ”. *Fac aprecieri asupra participării elevilor la lecție *Prezint o planșă în care este desenat un copac și rog elevii să se poziționeze pe el cu frunzele pe care le-au primit. Dacă activitatea le-a plăcut vor poziționa frunzele în partea de sus a copacului, copacul numindu-se <i>copacul înțelegerii</i> , dacă activitatea a fost mai puțin înțeleasă frunzele vor fi poziționate în partea de jos, la rădăcina copacului, copacul numindu-se <i>copacul toleranței</i> .		Temă pentru acasă Conversația		Activitate individuală	Observarea sistematică a elevilor Aprecierea răspunsurilor elevilor

ANEXA 1

Scrie câte un adjectiv pentru a alcătui substantivul *bunica*, ca în exemplul dat:

B – blajină,

U -

N -

I -

C -

A -

ANEXA 2

Grupa nr. 1

Așază în ordine următoarele întâmplări din narațiune.

- a. Scriitorul și-o amintește ca prin vis pe bunica sa.
- b. Curios să afle cât de rău este să nu ai copii, nepotul o întrerupe pe bunică.
- c. În fundul grădinii, torcând, bunica își începea basmul.
- d. Nepotul se bucura de revederea ei, deoarece întotdeauna îi dăruia ceva.
- e. Băiatul asculta povestea cu împăratul care nu avea copii.
- f. Nepotul se trezește când bunica terminase caierul, dar și basmul.
- g. Niciodată el n-a putut asculta un basm întreg, stând cu capul poala bunicii.

Grupa nr. 2

Identifică modurile de expunere .

Grupa nr. 3

Identifică figurile de stil: epitete, comparații, enumerații, repetiții.

Grupa nr. 4

Transformă dialogurile în narațiune:

- A fost odată un împărat mare, mare ...
- Cât de mare?
- Mare de tot. Și-și iubea împărăteasa ca ochii din cap. Dar copii nu avea. Și îi părea rău, îi părea rău că nu avea copii...
- Bunico, e rău să nu ai copii?
- Firește că e rău. Casa omului fără copii e casă pustie.
- Bunico, dar eu n-am copii și nu-mi pare rău.

Prof. Mariana Ion
Școala Gimnazială Turcoaia, Jud. Tulcea

Bibliografie selectivă:

1. **Dumitru Vrabie, Psihologia Educației, Editura Evrika- Brăila, 2000**
2. **Dumitru Tiutiuca, Teorie literară, Editura Fundației Universitare, Galați,2002;**
3. **Dumitru Tiutiuca, Eseul - Personalitatea unui gen, Editura Istru, Galați, 2003;**
4. **Miron Ionescu, Demersuri creative în predare și învățare, Editura Presa Universitară Clujeană, 2000.**